

အားကစားနှင့်ကာယပညာသိပ္ပံ(လွိုင်ကော်) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း

ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၁)ရက်

ဒီနေ့ကျင်းပတဲ့ အားကစားနှင့်ကာယသိပ္ပံ(လွိုင်ကော်) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက် ချီးမြှင့်ပေးတဲ့ လေးစားအပ်ပါသော ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးအယ်လ်ဖောင်းရှိ၊ ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နဲ့ တာဝန်ရှိသူများ၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် စေတနာရှင် အလှူရှင်များ၊ ဖိတ်ကြားထားသူများ၊ တိုင်းရင်းသားရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ဝင်များ၊ အားကစား နှင့်ကာယပညာသိပ္ပံ(လွိုင်ကော်) ကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့် ဝန်ထမ်းများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ကျောင်း သား/ကျောင်းသူများအားလုံးကို ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ရွှင်လန်းကျန်းမာကြပါစေ။ အားကစားဖြင့် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ကို မြှင့်တင်သူများဖြစ်ကြပါစေလို့ ပထမဆုံးဆုတောင်းအပ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဖွင့်ပွဲတွေတော်တော်များများ ဖွင့်လှစ်ဖူးပါတယ်။ ဒီနေ့ဖွင့်ပွဲကို ကျွန်တော်လာရောက်တက်တဲ့အခါမှာ စိတ်ထဲဘယ်လိုမှ ဖော်မပြနိုင်လောက်အောင် ခံစားမှုမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာလူငယ်တွေ၊ ဘင်ခရာတီးဝိုင်းတွေ၊ သူနာပြုဆရာမတွေ တော်တော်များများ လာပြီး အားတက်သရောနဲ့ ပါဝင်ဆင်နွှဲတာတွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ ဘာဝင်သွား လဲဆိုတော့ ဒီလူငယ်တွေကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ဘာတွေဆက်လုပ်ပေး ရမလဲ၊ ကျန်းမာရေးမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပညာရေးမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အားကစားမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အဖက်ဖက်က ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ၊ အခုဒီမှာ တက်ရောက်တဲ့လူငယ်တွေ တိုးတက်ပြောင်မြောက်မှ ကျွန်တော် တို့မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကြီးပွားတိုးတက်မှာပါ။ ဒီလူငယ်တွေ မကြီးပွားမတိုးတက် မပြောင်မြောက် သေးသရွေ့ကာလပတ်လုံး လက်ရှိ အစိုးရမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်တော်အပါအဝင် အားလုံးပဲဖြစ်ဖြစ် မည်မျှပင်လုပ်စေကာမူ မတိုးတက်နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က ရှေ့ရေးကို ရေရှည်မှာ ဘယ်လို လုပ်မလဲဆိုတာ (long time perspective) စဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ ဒီကိစ္စမှာလည်း ကယားပြည် နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ ကျွန်တော် ဆက်လက်တိုင်ပင်အုံးမှာပါ။ ဒီမှာ လူမှုရေးဝန်ကြီးလည်း ရှိပါ တယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခြားကိစ္စနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်း မလဲ၊ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်အမှန်အတိုင်းပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ပြည်နယ်တွေကို ကျွန်တော် က နည်းနည်းဦးစားပေးပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဦးစားပေးလဲဆိုတော့ in terms of development ၊

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမှာဆိုရင် ပြည်နယ်တွေက နည်းနည်းလေးအနောက်ကိုရောက်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီလိုအနောက်ကိုရောက်လို့ မရပါဘူး။ တိုင်းနဲ့ပြည်နယ်က level ဖြစ်ရပါမယ်။ ဒါမှသာ နိုင်ငံတိုးတက်မှာပါ မဟုတ်လို့ရှိရင်မရပါဘူး။ ပြည်နယ်တွေမတိုးတက်ရင် ဘယ်လိုမှ နိုင်ငံကြီးက ရှေ့မတိုးနိုင်ပါဘူး။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားပါတယ်။ စဉ်းစားတဲ့အချိန်မှာ လည်း ကျွန်တော်တော်တော်ကျေနပ်ပါတယ်။ ဒီကလေးတွေ နောင်တစ်ချိန်မှာ ဒီမှာထိုင်နေတဲ့ သူတွေအပါအဝင် ဘယ်သူက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ဖြစ်မလဲ၊ ဝန်ကြီးဖြစ်မလဲ၊ သမ္မတကအစ အကုန်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီလိုဖြစ်ဖို့အတွက်ကိုလည်း ဒီလူငယ်တွေမှာ စည်းကမ်းစနစ် ရှိဖို့လိုပါတယ်။ စည်းကမ်းစနစ်မရှိဘူးဆိုရင် ဘယ်လိုမှမတိုးတက်နိုင်ပါဘူး။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော် ဒီကိုမရောက်ခင် ကျောင်းဝင်းထဲလိုက်ကြည့်တဲ့အခါ အဆောင် တွေ တော်တော်စနစ်ကျပါတယ်။ အဆောင်၊ အိပ်ယာ၊ အခင်းအကျင်း၊ ဘီရိုဖွင့်ကြည့်တဲ့အခါ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါဘာလဲဆိုရင် သူတို့သည် ကြီးလာတဲ့အခါမှာလည်း စည်းကမ်းစနစ်ရှိစွာနဲ့ နေတတ်တဲ့ အကျင့်လေးရသွားပါမယ်။ အလေ့အကျင့်ရသွားရင် သူတို့ သည် အသက်ကြီးလာပြီး အိမ်ထောင်ပြုမယ်၊ ကလေးတွေမွေးမယ်ဆိုရင် ဒီပုံစံအတိုင်းဆက် သွားမယ်ဆိုရင် ဒါအလွန်ကောင်းတဲ့ initiative ပါ။ ဆိုလိုတာက ဒီလိုသင်ပြထားတာဟာ ဒါနဲ့တင် မပြီးသေးပါဘူး သူ့ရဲ့နောက်ကွယ်မှာ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ အကျိုးဆက်တွေရှိတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့သိရပါမယ်။ ကလေးတွေကတော့ မသိဘဲလာတယ် အိပ်တယ်၊ သူ့ဟာနဲ့သူ သပ် သပ်ရပ်ရပ်ထားတယ် ဒါပဲသိပါမယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ သူတို့ဆီမှာ အကျင့်တစ်ခုဝင်သွားပါတယ်။ ဒါကတော့ စည်းစနစ်ကျစွာနေထိုင်မှုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုအဆောင်မှာနေတာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကအစ အများကြီးတိုးတက်သွားမှာပါ။ အဲဒါကြောင့် ဒီ ကျောင်းကြီးဖွင့်ခြင်းဟာ အားကစားတိုးတက်မှုတင်မကပါဘူး။ ကျောင်းမှာတက်ရောက်တဲ့ ကလေးတွေရဲ့ ရှေ့ရေး၊ သူတို့ရဲ့ကြီးပွားမှု၊ လူမှုရေးဆက်ဆံမှု၊ စည်းကမ်းရှိမှု၊ စနစ်ကျမှု၊ ဆရာသမားများရဲ့ ဆုံးမသွန်သင်မှုကို နာခံတတ်မှု စသဖြင့်အများကြီးရသွားပါမယ်။ အဲဒါကို ကြည့်တဲ့အခါ ကျွန်တော်အလွန်ကျေနပ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်ဒီစကားကို ကျွန်တော်ပြောခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့မှာတော့ အောင်မြင်စွာနဲ့ အားကစားနှင့်ကာယပညာသိပ္ပံ(လျှိုင်းကော်)ကို ဖွင့်လှစ် နိုင်တာ အလွန်မင်္ဂလာရှိတဲ့နေ့ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ပြည်နယ်မှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ရှိတာ အားကစားသိပ္ပံ အားလုံးပေါင်း(၅)ခုရှိပါတယ်။ (၅)ခုမှာ ပြည်နယ်မှာရှိတာ မွန်ပြည်နယ်၊

မော်လမြိုင်၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တာတွေက တိုင်းဒေသကြီးတွေမှာပါ။ အဲဒီတော့ အလွန်အရေးကြီးတဲ့နေ့တစ်နေ့ပါ။ ဒီလိုလာပြီး တက်တယ်၊ ဒီနေ့မှာဖွင့်ပြီးပြန်သွား တာမဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ရဲ့နောက်ကွယ်မှာ မြောက်များစွာသော အကျိုးဆက်များရရှိမယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး သိဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီမြောက်များစွာသော အကျိုးဆက်များကို ဆက်လက်ရှင်သန် sustain ဖြစ်ဖို့က ကျွန်တော်အပါအဝင် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်၊ လူမှုရေး ဝန်ကြီး၊ အား/ကာကလူတွေနဲ့ အခြားအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများအနေနဲ့ တာဝန်လည်းရှိပါတယ်။ လုပ်လည်းလုပ်ပေးရပါမယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အပိုင်းကတော့ လုံးဝပံ့ပိုးပေးမယ်၊ support လုပ်မယ်ဆိုတာကို မေးခွန်းမေးစရာမလိုပါဘူး။ လုံးဝလုပ်ပေးပါမယ်။ အခုလည်းလုပ်နေပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီး တော့လည်း ကျွန်တော်လုပ်ပေးမှာပါ။

အဲဒီတော့ အဓိကကတော့ ကျွန်တော်တို့ အားကစားသိပ္ပံတွေ ဖွင့်လှစ်ခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ တစ်မျိုးသားလုံးကျန်းမာကြံ့ခိုင်ဖို့အတွက်ကို အားကစားလုပ်ခြင်းဖြင့် ထူးချွန်ထက်မြက်သောအားကစားသမားများ ပေါ်ထွက်လာဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ခုနကပြောသလို ကျွန်တော် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကိုလည်း request လုပ်ချင်ပါတယ်။ ဆက်ပြီးတော့ ပံ့ပိုးပေးပါ။ ပံ့ပိုးတာတင်မကပါဘူး ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း အကြံပေးပါ။ ဥပမာ- ဒီကျောင်းကြီးမှာ function ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ဒါထက်ကောင်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ဒါတွေကိုလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ဦးဆောင်ပြီးတော့ ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ ဝန်ကြီးတွေအကုန်လုံး ဆက်လက်ပြီးအကြံဉာဏ်ပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီအကြံဉာဏ်တွေကို သေချာ seriously စဉ်းစားပြီးတော့လုပ်မှာပါ။ ဒီကျောင်းကြီးကိုလည်း ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကအစ အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးအားလုံးသည် မိမိ၏ကျောင်းမိမိ၏ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းလို သဘောထားပြီးတော့ပံ့ပိုးပြီး အကြံဉာဏ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းလို ဘာကြောင့်ပြောရလည်းဆိုရင် ဓါတ်တိုင်တစ်တိုင်ဟာ လမ်းပေါ်မှာလဲနေရင် ဘယ်သူမှ ဂရုမစိုက်ကြပါဘူး။ အဲဒီဓါတ်တိုင်က မိမိခြံထဲကိုလဲနေတယ်ဆိုရင် ကိုယ်တိုင်တစ်ခုခုလုပ်မှာပါ။ အဲဒီတော့ဆိုလိုတာက ကိုယ်ပိုင်ဟု သဘောထားမှသာလျှင် လုပ်တော့မှာပါ။ ဒီကျောင်းကြီးက ကိုယ်မပိုင်ဘူး အစိုးရပိုင်ဆိုရင် ဘယ်သူမှလှည့်မကြည့်ကြပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် ကိုယ်ပိုင်တဲ့သဘောကို ကျွန်တော်ကလုပ်စေချင်ပါတယ်။ ယခင်က ကျောင်းပေါင်း (၄)ကျောင်းရှိပါတယ်။ အခုဒီ လျှင်ကော်ကျောင်းနဲ့ဆိုရင် (၅)ကျောင်းပါ။ ဒီအောက်တိုဘာလ(၂၈)ရက်နေ့ မုံရွာမှာ (၁)ကျောင်းဖွင့်မှာဆိုတော့ (၆)ကျောင်းဖြစ်ပါမယ်။ နောက်နှစ်လောက်မှာတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ

(၁)ကျောင်းဖွင့်ဖို့ ဘတ်ဂျက်လည်းကျပါပြီ။ စစ်တွေမှာ ကျောင်းကြီးဆောက်လုပ်ဖို့ တပ်မတော်က မြေနေရာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ကို အလကားပေးပါတယ်။ အခုလောလောဆယ်တော့ ဒီနှစ်အတွင်းမှာ (၆)ကျောင်းဖြစ်သွားမှာပေါ့။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာကတော့ နောက်ထပ်(၁)နှစ်ကျော်ကြာပါအုံးမယ်။ မဆောက်ရသေးပါဘူး။ ဆောက်ဖို့ ဘတ်ဂျက်လည်း အစိုးရကချထားပြီးပါပြီ။ နည်းနည်းကြာအုံးမှာပါ။

ဒီကျောင်းကြီးတွေကို ကျွန်တော်တို့ ယခုထက် ဘယ်လိုပိုမိုပြီး အကျိုးရှိအောင်လုပ်ရမယ်ဆိုပြီးတော့ ကျွန်တော် ဒေါက်တာမြလေးစိန်နဲ့ အဖွဲ့ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လကစပြီးတော့ review လုပ်ခိုင်းထားပါတယ်။ ရှိတဲ့ကျောင်း (၄)ကျောင်းကိုသွားပြီး review လုပ်ခိုင်းပါတယ်။ ဒေါက်တာမြလေးစိန်က ကျွန်တော်သူ့ကို Technical Advisor အကြံပေးအနေနဲ့ ခန့်ထားပါတယ်။ ဒေါက်တာမြလေးစိန်ကတော့ ဆရာတို့သိတဲ့အတိုင်းပါပဲ ကျွန်တော်သူ့ကို ဆေးကျောင်းတုန်းက စာသင်ဖူးတဲ့ ဆရာလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးကျောင်းမှာတုန်းက သူက ကြက်တောင်ချန်ပီယံပါ။ အဲဒီတော့သူ့အဖွဲ့က ဒီကျောင်း(၄)ကျောင်းမှာ သွားပြီးတော့ interview လုပ်တယ်၊ focus group discussion နဲ့ ဆရာတွေကို လုပ်တယ်၊ ကျောင်းသားတွေကိုလုပ်တယ်၊ ဝန်ထမ်းတွေကို လုပ်ပါတယ်။ သူ report တင်ပါတယ်။ အဲဒီ report ကို ထပ်မံပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အားကစားနဲ့ Sport and Physical Education Department က ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဆရာဦးမျိုးလှိုင်နဲ့ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးတွေက ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်ဆီကိုတင်ထားပါတယ်။

အဲဒီတော့ အဲဒီမှာတင်တဲ့အခါမှာ အကုန်လုံး ဘာတွေလေ့လာလဲဆိုတော့ အသေးစိတ်ကျွန်တော်မပြောပါဘူး။ လူသစ်များရွေးချယ်ခြင်းကိစ္စ၊ ဒီကျောင်းမှာ လူတွေကို ဘယ်လိုလက်ခံမလဲ criteria နည်းပြဆရာများ၏အခြေအနေ၊ အားကစားကွင်းရုံများ၏အခြေအနေ၊ အားကစားနည်း အရေအတွက်၊ အသင်းအဖွဲ့အားကစားနည်းတွေ၊ ငွေကြေးခွဲဝေအသုံးချမှု၊ ကျောင်းသားများ၏အခြေအနေ စတာတွေပါဝင်တဲ့ report တစ်ခုပြီးပါပြီ။ အဲဒီ report က အလွန်လည်းကောင်းပါတယ်။ အဲဒီ report မှာ အသေးစိတ်ပါပါတယ်။ အားကစားသမား ကျောင်းသားတစ်ယောက်ရဲ့ အားကစားတိုးတက်မှုရှိ/မရှိ၊ တိုးတက်မှုနှေးကွေးတာ ဘယ်နှစ်ယောက်၊ စည်းကမ်းမလိုက်နာတာက ဘယ်နှစ်ယောက်၊ ကျန်းမာရေးကောင်းတာ ဘယ်နှစ်ယောက်၊ စည်းကမ်းမလိုက်နာတာက ဘယ်နှစ်ယောက်၊ (၁၀)တန်းကို ဘယ်နှစ်ယောက်အောင်လဲ၊ (၉)တန်းမှာ ဘယ်နှစ်ယောက်ကျလဲစသဖြင့် အသေးစိတ်လေ့လာထားပါတယ်။ ဒီလိုအသေးစိတ်

လေ့လာသုံးသပ်ချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့က သေချာစွာ review လုပ်ပြီးတဲ့အခါကျတော့ လောလောဆယ် (၅)ကျောင်းရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေကို ရှေ့ဆက်ပြီး ကျွန်တော်တို့က modify လုပ်ပါမယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လုပ်ဆောင်မှုများအားလုံးဟာ အခြေအနေအချိန်အခါနဲ့ ပြောင်း တဲ့အတွက် ၂၀၀၀ ခုနှစ်က လုပ်ဆောင်တဲ့ပုံစံမျိုး လုပ်လို့မရပါဘူး။ ၂၀၁၀ က လုပ်တဲ့ပုံစံမျိုး လုပ်လို့မရပါဘူး။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ လုပ်တဲ့ပုံစံက မတူတော့ပါဘူး။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာရှိတဲ့ အခြေ အနေအချိန်ခါသည် ၂၀၁၀ နဲ့မတူပါဘူး ၂၀၀၀ လည်းမတူတဲ့အတွက် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်တဲ့ ဟာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကလုပ်ရပါမယ်။ ချဉ်းကပ်ပုံချဉ်းကပ်နည်း လုံးဝတူလို့မရပါဘူး။ အဲဒီတော့ မတူဘူးဆိုရင် ဒေါက်တာမြလေးစိန်တို့အဖွဲ့မှ ထွက်လာတဲ့ report ပေါ်မှာကြည့်ပြီးတော့ ဒီကျောင်းတွေရဲ့ performance and efficiency ကို ဘယ်လိုတိုးတက်အောင်လုပ်မလဲ၊ ကျွန်တော် တို့လုပ်မှာပါ။ မကြာခင်ကာလအတွင်းမှာ လုပ်ပါမယ်၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးတွေနဲ့ အကုန်လုပ်မှာပါ။ Report သုံးသပ်ချက်တွေကို ကျွန်တော်ကြည့်တဲ့အခါမှာလည်း တော်တော်လည်း လက်တွေ့ကျ ပြီးတော့ အလွန်အကျိုးရှိတာတွေ သူတို့လုပ်ထားပါတယ်။ theoretically မဟုတ်ပါဘူး တကယ့် လက်တွေ့ဆန်ဆန်ကျပြီးတော့ ဖြစ်သင့်တဲ့ဟာတွေ သူတို့အကုန်သုံးသပ်ထားပါတယ်။ ဒီပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ကျွန်တော်တို့က plan ထပ်ဆွဲပြီးတော့ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာတွေလုပ်မယ် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုတွေလုပ်မယ်ဆိုရင် ဒီကျောင်းတွေရဲ့ performance and efficiency တွေက ယခုထက်ပိုကောင်းမယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ အဲဒါလေး ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာတစ်ခု ကျွန်တော်ပြောချင်တာက ဒီလိုကျောင်းကြီးဖွင့်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် အားကစားလောကရဲ့ ရှေ့ရေး၊ ရှေ့ရောင်ခြည်က သန်းလာပါမယ်၊ ပိုမိုထွန်းတောက်လာမယ် ဆိုတာ လုံးဝမလွဲပါဘူး။ မြေကြီးလက်ခက်မလွဲပါဘူး၊ ဖြစ်ကိုဖြစ်ပါမယ်။ ဒီနေရာမှာတစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့လေ၊ အားကစားတိုးတက်မှုဆိုတာက ဒီနေ့လုပ်ရင် နောက်နေ့မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အားကစားတိုးတက်ဖို့အတွက်က foundation stone ကလိုပါတယ်။ foundation stone ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့လူမျိုးတွေရဲ့ အာဟာရစားသုံးမှု အဆင့်အတန်းတွေကအစ အကုန်လိုပါ တယ်။ career ladder အားကစားသိပ္ပံအောင်သွားပြီ ဘာလုပ်မလဲ၊ ရှေ့ရေးမသေချာရင် လူတွေ က မကြိုးစားချင်ဘူး။ ဒါတွေလည်းကျွန်တော်တို့ အကုန်စီစဉ်ထားပါတယ်။ career ladder မှာ ဆိုရင် တော်တဲ့လူတွေကို ကျွန်တော်တို့က အားကစားနှင့်ကာယပညာဦးစီးဌာနမှာ ခန့်ပါမယ်။ အားကစားမှာနေရာမရှိရင် ကျန်းမာရေးဘက်မှာခန့်ပါမယ်။ ထပ်ပြီး ကျွန်တော်အခြားဝန်ကြီး

ဌာနတွေမှာ request လုပ်ထားပါတယ်။ ဒီထူးချွန်တဲ့လူတွေကို အလုပ်ပေးဖို့ပါ။ (၁၀)တန်း အောင်ပြီး အလုပ်မရှိရင် ဘယ်လိုမှလုပ်လို့မရပါဘူး လမ်းဘေးရောက်သွားပါမယ်။ အဲဒါတွေ လည်း ကျွန်တော်အကုန်သိပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ကျွန်တော်ဒီမှာ ကြုံလို့ပြောတာပါ ရန်ကုန်ကျောင်းကတော့ တော်တော်ကြာပါပြီ ၁၉၉၂ ခုနှစ်ကတည်းက ရန်ကုန်မှာ စဖွင့်ထားတာပါ။ မန္တလေးက ၂၀၀၂ ခုနှစ်ကဖွင့်ပါတယ်။ မော်လမြိုင်နှင့် တောင်ကြီးကတော့ ၂၀၁၄ မှာဖွင့်ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော် တို့ ဒီလွိုင်ကော်မှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ဖြစ်ပြီးတော့ အောက်တိုဘာလ(၂၈)ရက်နေ့မှာတော့ ကျွန်တော် တို့ မုံရွာမှာဖွင့်မှာပါ။ ဖွင့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျောင်းတွေကို (က)နဲ့ (ခ)ဆိုပြီးတော့ အဆင့်သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ မန္တလေးနှင့် ရန်ကုန်ကတော့ (က)အဆင့်သတ်မှတ်ထားပြီး တော့ လူတော်တော်များများ၊ လူ(၅၀၀)လောက်ခေါ်ပြီးတော့ သင်ပါတယ်။ အားကစားနည်း (၂၅)နည်းနဲ့ သင်ပြပါတယ်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ နည်းပြတွေခေါ်ပါတယ်။ မော်လမြိုင်နှင့် တောင်ကြီး ကတော့ (ခ)အဆင့်ထားပြီးတော့ ကျောင်းသား (၁၅၀)ခေါ်ပါတယ်။ အားကစားနည်း(၁၀)မျိုး လောက်လုပ်ပါတယ်။ အခု လွိုင်ကော်ကလည်း (ခ)အဆင့်သတ်မှတ်တဲ့အတွက် လောလော ဆယ်တော့ ကျောင်းသား(၁၂၀)ခေါ်ထားပြီးတော့ အားကစားနည်း(၁၀)နည်း ကစားပါတယ်။ နောက်ကို တိုးချဲ့မှာပါ။ ဒါဟာ ဒီအတိုင်းမသွားပါဘူး တိုးချဲ့ပါမယ်။ အဲဒီတော့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်မှာ (၅၀၀)ခေါ်တာ အလွန်များတယ်ထင်ပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ (၅၀၀)မခေါ်ဘဲနဲ့ ရန်ကုန် မှာ (၃၀၀)ပဲခေါ်ပြီး ကျန်တဲ့နေရာတွေ လွိုင်ကော်၊ မော်လမြိုင်နှင့် တောင်ကြီးတို့မှာ ပိုခေါ်ရင် ကောင်းမလား စဉ်းစားနေပါတယ်။ ဒါတွေ ကျွန်တော်တို့ အကုန်စဉ်းစားပြီးပါပြီ။ ကျောင်းသား (၅၀၀)ခေါ်ရင် ဆရာတွေက နိုင်မလား၊ မနိုင်ရင် အလကားပါပဲ။ (၅၀၀)ခေါ်ပြီး နာမည်ပဲရှိပါ တယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ(၅၀၀)မခေါ်ဘဲ ရန်ကုန်မှာ၊ မန္တလေးမှာလျော့ပြီးတော့ တောင်ကြီး၊ လွိုင်ကော်၊ မော်လမြိုင်မှာ ပိုပေးမလားအကုန်စဉ်းစားရပါမယ်။ ဒီအတိုင်း ရန်ကုန်မှာ နှစ်စဉ် (၅၀၀)တော့ မခေါ်ပါဘူး။

ကျွန်တော် ပြန် review အကုန်လုံးလုပ်ပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့သွားတွေတဲ့အခါ ညွှန်ကြား ရေးမှူးချုပ်ကလည်း ပြောပါတယ်။ ကျွန်းဆွယ်ပြိုင်ပွဲ စတဲ့ပြိုင်ပွဲတွေမှာဆိုရင် သိပ္ပံကျောင်းက ထွက်တဲ့ လူတွေတော်တော်များများ ပါဝင်ပါတယ်။ တော်တော်များများဆိုတာထက် ဒီထက် ပိုပြီး တော်တော်များများပါအောင် ကျွန်တော်တို့လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ လုပ်ဖို့ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော် တို့ အားကစားလေ့ကျင့်တဲ့အခါမှာ သိပ္ပံနည်းကျလေ့ကျင့်တဲ့နည်းစနစ်တွေကို စတင်ပြီးတော့

ဒေါက်တာမြလေးစိန်နဲ့အဖွဲ့၊ ဦးစီးဌာနအဖွဲ့၊ နိုင်ငံခြားကအဖွဲ့တွေနဲ့ တိုင်ပင်ပါတယ်။ အားကစားဆိုတာ ဥရောပတို့၊ အမေရိကတို့၊ အင်္ဂလန်တို့၊ ဂျပန်တို့ ဘာကြောင့်တိုးတက်သလဲဆိုတာ သူတို့က သိပ္ပံနည်းကျနဲ့လုပ်တာ scientific approach နဲ့ လုပ်တာပါ။ ဒီအတိုင်း အားကစားကို strength တစ်ခုတည်းပေါ့လေ အင်အားကိုပဲသုံးလို့မရပါဘူး။ ဦးနှောက်သုံးရပါမယ်။ scientific method, scientific approach ရမှသာလျှင်နိုင်ပါမယ်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာသုံးသပ်နေပါတယ်။ ဒီအတိုင်း ကျွန်တော်တို့သွားပါမယ်။ ထို့အပြင် သုတေသနနဲ့လည်း တွဲလုပ်ရပါမယ်။ ဒီအတိုင်းလုပ်လို့မရပါဘူး။ ဘယ်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဘယ် technical area မှာမဆို သုတေသနမပါလို့ မရပါဘူး။ ဒီမှာလည်း အားကစားနဲ့ဆိုင်တဲ့ သုတေသန၊ လက်တွေ့သုတေသနကို ကျွန်တော်တို့လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ ဒါလည်း ကျွန်တော်တို့မှာ လုပ်မယ့်လူအင်အားလည်း ရှိပါတယ်။ လုပ်တဲ့ method တွေလည်း ကျွန်တော်တို့ အကုန်သိပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်လုပ်မှာပါ။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော် ဒီအားကစားမှာ ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ရန်ကုန်မှာဆိုရင် မနှစ်က ကျပ်သန်းပေါင်း (၁,၇၄၃)သန်းသုံးပါတယ်။ မန္တလေးမှာ ကျပ်(၁,၅၂၉)သန်း၊ မော်လမြိုင်မှာ ကျပ်(၆၂၉)သန်း၊ တောင်ကြီးမှာ ကျပ်(၆၁၅)သန်းသုံးပါတယ်။ ဒီပိုက်ဆံတွေကို ပြန်တွက်ရမှာက ဒီလောက်အရင်းအနှီးထည့်တဲ့ ပိုက်ဆံက ဒီပိုက်ဆံနှင့် ညီမျှသောအကျိုးကို ရလား/မရလား သုံးသပ်ရပါမယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီပိုက်ဆံကိုသုံးတဲ့အခါ ဒီနေရာကို ပိုက်ဆံ ကျပ်(၁,၀၀၀)ပေးမလား၊ ဒါကို ကျပ်(၂,၀၀၀)ပေးမလား စသဖြင့် ဒါတွေ ကျွန်တော်တို့ အကုန်ပြန်သုံးသပ်ရပါမယ်။ ပိုက်ဆံကို ရော့ဆိုပြီးသုံးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သုံးပုံ၊ သုံးနည်း စနစ်က ဘယ်ဟာကိုသုံးရလဲ၊ ဘယ်ဟာကို လျော့သုံး၊ ဘယ်ဟာကို များများပိုသုံး၊ ဒါတွေ ကျွန်တော်တို့ အကုန်လုံး ပြန်လုပ်မှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ cost effectiveness ကို ရအောင်လုပ်ရပါမယ်။ မဟုတ်လို့ရှိရင် ပိုက်ဆံဖြုန်းသလိုဖြစ်သွားမှာ ကျွန်တော်စိုးရိမ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က အားကစားနည်းတွေ တိုးတက်မှုအတွက်ကိုတော့ ကျွန်တော် B.Sc (sports) လိုင်းကို လုပ်ထားပါတယ်။ (၁၀)တန်းအောင်ပြီးရင် ပညာရေးမထူးချွန်ပေမယ့်လည်း အားကစားထူးချွန်ရင် ဝန်ကြီးဌာနမှ တိုက်ရိုက်ခန့်ပါမယ်။ B.Sc (sports) တွေက အောင်ပြီးရင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးက အကုန်တာဝန်ယူပါမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ B.Sc (sports) တွေ ဒီနှစ်စတွက်ပါတော့မယ်။ အကုန်လုံးပေးလိုက်လို့လည်း မရပါဘူး။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာနလည်း ယူပါမယ်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနကိုလည်း ပေးပါမယ်။ နောက်နှစ်တွေမှာ

ပိုထွက်ပါမယ်။ ဒါတွေအကုန်လုပ်မှာပါ။ ကျွန်တော် B.Sc (sports) သင်တဲ့ ကျောင်းကိုလည်း သွားကြည့်ပြီးပါပြီ။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကိုလည်း ကျွန်တော် review လုပ်ပြီးပါပြီ။ တော်တော် ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါထက်ပိုကောင်းအောင် ကျွန်တော်တို့လုပ်ပါမယ်။ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်မှာသင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေကို ဒီဟာတွေ လုပ်ပေးပါမယ်။

ဒီမှာတစ်ခု ကျွန်တော်တင်ပြချင်တာကတော့ ဒီအားကစားနဲ့ပတ်သက်လို့ ဝန်ကြီးချုပ် အပါအဝင် အကုန်အကြံအဉာဏ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ ဒီကျောင်းတွေမှာ အားကစားသိပ္ပံကျောင်း တွေမှာ ကျောင်းသား/ကျောင်းသူတွေက (၁၀)တန်းစာမေးပွဲလည်း ဖြေရပါတယ်။ (၉)တန်း၊ (၈) တန်းလည်း ဖြေရပါတယ်။ အားကစားလည်း လုပ်ရတယ်ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ပညာရေးမှာ မအောင်ရင် သူတို့က ဒုက္ခရောက်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက သူတို့က အားကစားကို အလွန်လုပ်ချင် သော်လည်း ကျောင်းစာလည်းဖတ်ရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ကျွန်တော်စဉ်းစား တာကတော့ လာမည့်နှစ်မှာ အားကစားသိပ္ပံကျောင်း (၄)ကျောင်းထဲမှ (၁)ကျောင်းလောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် သို့မဟုတ် သပ်သပ်တစ်နေရာပဲဖြစ်ဖြစ် အားကစားပဲသီးသန့်လုပ်ခိုင်းပါမယ်။ လေ့ကျင့် ရပါမယ်။ ကျောင်းစာကို နည်းနည်းပဲသင်ပါမယ်။ ကျောင်းစာတွေကို မလုပ်တော့ပါဘူး။ မဟုတ်ရင်သူတို့က ကျောင်းစာမအောင်ရင် ဒုက္ခရောက်ပါမယ်။ (၈)တန်းအောင်အောင် ကြိုးစား ရပါမယ်။ (၉)တန်းအောင်အောင် ကြိုးစားရပါမယ်။ (၁၀)တန်းအောင်အောင် ကြိုးစားရပါမယ်။ အဲဒီအခါမှာ အားကစားလုပ်တဲ့အခါ သိပ်မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုလုပ် မလဲ။

အဲဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံကို ပြီးခဲ့တဲ့(၂)လက ရောက်ပါတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံက Minister For Sports and Toursim နဲ့ တွေ့ပါတယ်။ သူတို့နိုင်ငံမှာ ဘယ်လိုလဲ ကျွန်တော်တို့ သွားကြည့်ပါတယ်။ အကြမ်းတော့ ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်(အားကစား)တို့ သွားကြည့်ပါ တယ်။ အသေးစိတ်သွားလေ့လာပါမယ်။ သူတို့နိုင်ငံမှာသုံးတဲ့ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာစာအုပ် ကြီးလည်း ကျွန်တော့်ကို အဲဒီဝန်ကြီးက ပေးလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ဘယ်လိုလုပ် မလဲ၊ ဒီလိုအားကစားနဲ့ပညာရေး (၂)ခုခွဲပြီးတော့လုပ်တာ သိပ်ပြီးတော့ အကျိုးမရှိဘူးလို့ မပြော လိုပါဘူး။ ရှိသင့်သလောက်မရှိပါဘူး။ ဘောလုံးဆို ဘောလုံးအတွက်ပဲသီးသန့်၊ အဲဒီအတိုင်း လုပ်ရင်ကောင်းမလား စဉ်းစားနေပါတယ်။ ဒီကျောင်းသားများသည် ကျောင်းစာကိုနည်းနည်း လေးပဲသင်ပါမယ်။ အင်္ဂလိပ်စာလောက်ပဲ တော်ရုံတန်ရုံသင်ပြီးတော့ သူတို့ကို အောင်တာနဲ့ ကျွန်တော်အလုပ်ခန့်ပါမယ်။ ထူးလည်းထူးချွန်ရပါမယ်။ ထူးချွန်ရင် အလုပ်ခန့်ပါမယ်။ ဆိုလို

တာက ဥပမာ- ရွှေတံဆိပ်ကြီးရပြီးတော့ အလုပ်မရှိရင် သူ့ဘာနဲ့ စားသောက်နေထိုင်မလဲ၊ အဲဒီတော့ကျွန်တော် ဒါတွေကို အား/ကာညွှန်ချုပ်နဲ့ ပြန်စဉ်းစားနေပါတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရင် ကောင်းမလဲဆိုတာ အဲဒါတွေရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒါ new approach ပါ။ ဒီ လွိုင်ကော်မှာ လည်း ခုလိုအားကစားကွင်းတွေ၊ အားကစားရုံတွေ၊ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အဆောက်အဦတွေကို သေသေချာချာ ဆောက်ထားတာတွေရတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ဒါကိုကြီးကြပ်ပေးတဲ့ ကယား ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကိုလည်း ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါတယ်။ ဒီဆောက်လုပ်ပေးတဲ့ ဆောက်လုပ် ရေးကုမ္ပဏီကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ် appreciate လုပ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျောင်းအတွက် လိုအပ်သည်များကို လူအင်အား၊ ငွေအင်အား၊ အကြံဉာဏ်တို့နှင့် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် ကျောင်းအကျိုးဆောင်အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဒီကျောင်းအကျိုး တော်ဆောင်အဖွဲ့ဝင်များဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ သူတို့ဟာ လိုအပ်ချက်များကို အနီး ကပ်တွေ့ရှိတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ကို အကြံဉာဏ်ပေးပါ။ ကျောင်းအုပ်ကြီးကတဆင့် ပြည် နယ်ဦးစီးမှူးကနေတဆင့် ကျွန်တော်တို့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကတဆင့် ကျွန်တော်တို့ကို အကြံ ဉာဏ်ပေးပါ။ ဒီနေရာမှာကျွန်တော် နည်းနည်းလေးတင်ပြချင်တာကတော့ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့က အားကစားမှာ (၂)ဝိုင်းရှိပါတယ်။ တစ်ဝိုင်းကအောင်နိုင်ဖို့ပါ။ နောက်တစ်ဝိုင်းက "national fitness" တစ်မျိုးသားလုံးကျန်းမာသန်စွမ်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက် ပြီးတော့ ကျွန်တော်ပြီးခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာလ (၁)ရက်နေ့ (၂)ရက်နေ့မှာ (Exercise is medicine) အားကစားလှုပ်ရှားမှု၊ "အားကစားလုပ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားခြင်းသည် ဆေး တစ်မျိုး" ဖြစ်တယ်ဆိုပြီးတော့ စာတမ်းဖတ်ပွဲတစ်ခုလုပ်ပါတယ်။ လူ(၂၀၀)ကျော်တက်ပါတယ်။ အဲဒီစာတမ်းဖတ်ပွဲကနေပြီးတော့ ဆွေးနွေးချက်၊ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက် (၄)အုပ်စုခွဲပြီး တော့ ထွက်လာပါတယ်။ အဲဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ စုစည်းပြီးတော့ framework လုပ်ပြီးတော့ တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာနဲ့ လုပ်ပါမယ်။ လုပ်တဲ့အခါမှာ လူမှုရေးဝန်ကြီးတွေက ဥက္ကဋ္ဌလုပ်ပါ မယ်။ ပြည်နယ် (သို့မဟုတ်) တိုင်းအားကစားဦးစီးမှူးတွေက အတွင်းရေးမှူးလုပ်ပါမယ်။ ကျန်တဲ့အဖွဲ့တွေစာသဖြင့် အကုန်လာပါမယ်။

အဲဒီကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ သမ္မတရုံးလည်းတင်ထားပါတယ်။ သမ္မတရုံး ကအမိန့် မကြာခင်ထွက်တော့မှာပါ။ ဆိုလိုတာက ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လူမှုရေးဝန်ကြီး တွေက ဦးဆောင်ပြီး ကျွန်တော်တို့လုပ်ပါမယ်။ တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာနဲ့ ပြည်သူများသည်

ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုလုပ်ရပါမယ်။ အားကစားလုပ်ရပါမယ်။ ဒီလိုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူများ သည်အားကစားကို ပိုမိုစိတ်ဝင်စားလာပြီးတော့ ထူးချွန်တဲ့ အားကစားသမားတွေလည်း ပေါ် ထွက်လာပါမယ်။ အဲဒီတော့ အားကစားသမားဟာ exercise မလုပ်ဘဲနဲ့နေရင် hidden talent ခေါ်ပါတယ်။ hidden talent မသိနိုင်သော အရည်အသွေးရှိပါတယ်။ အားကစားအရည်အသွေး တွေက မပေါ်ပါဘူး။ အားကစားလုပ်လိုက်မှ ဒီအရည်အသွေးတွေက ပေါ်ပါမယ်။ ပြည်သူများ ဒီလိုအားကစားလုပ်နိုင်ဖို့အတွက် ဒီအဖွဲ့ကြီးကနေ အကုန်လုံးပံ့ပိုးပေးပါမယ်။

ကျွန်တော်နောက်နှစ်မှာဆိုလို့ရှိရင် အားကစားနဲ့ကာယပညာဦးစီးဌာနရဲ့ ရန်ပုံငွေကို လည်း ပိုတောင်းပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးဌာနအနေနဲ့ ကျပ်(၁,၀၀၀)ဘီလီယံရပါ တယ်။ အားကစားက ကျပ်(၂၀)ဘီလီယံပဲရတဲ့အခါ တော်တော်နည်းနေပါတယ်။ ဒါ ကျွန်တော် မရောက်ခင်က တင်ထားတဲ့ဘတ်ဂျက်ပါ။ ဒီနှစ်မှာတော့ကျွန်တော် အားကစားကို ကျပ်(၁၀၀) ဘီလီယံလောက် နီးပါးတင်ဖို့ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်ထင်တာတော့ ခွင့်ပြုလိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်။ လွှတ်တော်မှာလည်း ဒီမေးခွန်းကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ မေးပါတယ်။ အားကစား လောကကြီးတိုးတက်ဖို့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ လုပ်ပါမယ်၊ ဘတ်ဂျက်ပေးမှ ကျွန်တော်တို့လုပ်လို့ ရပါမယ်။ ကျွန်တော် အဲဒါကိုလည်းတင်ပါမယ်။ နောက်နှစ်မှာ ရတဲ့ပိုက်ဆံနဲ့ ဘာတွေလုပ်မယ် ဆိုတာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေက အကုန်လုံးလုပ်ထားပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ကသွားပြီး ရန်ပုံငွေရဖို့အတွက် ဖြေရှင်းရတာပါ။ ဖြေရှင်းတဲ့အခါမှာ ရန်ပုံငွေ တောင်းရခြင်းသည် ဒါတွေအတွက်တောင်းပါတယ်၊ ဒါပေးပါလို့ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကြောင်းပြချက်ခိုင်လုံလို့ရှိရင် သူတို့ကပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က အောင်နိုင်ရေးဖြစ်ပါတယ်။ အောင်နိုင်ရေးကတော့ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ချုပ်တွေနဲ့ပေါင်း လုပ်ပါတယ်။ အားကစားအဖွဲ့ချုပ် (၄၈)ခုရှိပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့ချုပ်တွေရဲ့ ပံ့ပိုးမှု၊ နောက်ပြီးတော့ အခြားနိုင်ငံကလာတဲ့ နည်းပြတွေနဲ့ပေါင်းပြီးတော့ အောင်နိုင်ရေးကို ကျွန်တော်တို့လုပ်ပါတယ်။ အောင်နိုင်ရေးဆိုတာ ကျွန်တော်ဆိုလိုတာကတော့ အောင်နိုင်တယ်/ မအောင်နိုင်ဘူး ဆိုတာကတော့ ကိုယ်ကဘယ်လောက်လုပ်လုပ် ပြိုင်ဖက်လူက ကိုယ့်ထက် တော်နေရင် ဘယ်လိုမှမရနိုင်ပါဘူး။ ပြိုင်ပွဲမှာလည်း မထင်မှတ်သော အခြေအနေပေါ်လာရင် ရှုံးသွားနိုင်ပါတယ်။ ပြိုင်တဲ့နေ့မှာ ကိုယ်ကဝမ်းလျှောတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခေါင်းကိုက်တာပဲ ဖြစ်မယ် ဆိုရင် မနိုင်နိုင်တော့တဲ့ သဘောရှိပါတယ်။ နိုင်တာ မနိုင်တာကတော့ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဝန်ကြီး တစ်ယောက်အနေနဲ့ကတော့ နိုင်အောင်တော့လုပ်ရမှာပါ။ အားကစားမှာ နိုင်အောင်လုပ်ပေး

ပါမယ်။ နိုင်အောင်လုပ်ဖို့လည်း ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပံ့ပိုးပေးပါမယ်။ နိုင်အောင်လုပ်ဖို့အတွက် ပံ့ပိုးပေးဖို့က နိုဝင်ဘာလဆန်း (သို့မဟုတ်) ဒီဇင်ဘာပထမပါတ်မှာ National Seminar on Promoting Sports and Physical Education အကြီးကျယ်လုပ်ပါမယ်။ ဒါအောင်နိုင်ဖို့ အောက်တိုဘာ(၁)ရက်နေ့နဲ့ (၂)ရက်နေ့မှာ လုပ်တာကတော့ exercise ပါ။ တစ်ပြည်လုံးကျန်းမာ သန်စွမ်းအောင် national fitness ရအောင်လုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးမှာရှိတဲ့ အားကစားနှင့်ကာယ ပညာဦးစီးဌာနပိုင်တဲ့ ကွင်းရုံတွေအားလုံးအခြေအနေကို ပြန်လေ့လာခိုင်းထားပါတယ်။ ဘယ် ကွင်း၊ ဘယ်ရုံတွေ ပြင်ရမလဲဆိုတာစာရင်းရှိပြီး ပြည်သူတွေသိရှိအောင်ကိုလည်း အကုန် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးက နံရန်ကပ်ကြော်ငြာများ ကပ်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဒီပြည်နယ်မှာဆိုရင် ဒီကွင်းမှာ အားကစားအခမဲ့လာလုပ်လို့ ရပါတယ်။ ဘယ်အချိန်မှာလာပြီး အားကစားလေ့ကျင့်ရမယ် အကုန်လုံးတင်ပြရပါမယ်။ ဒါမှ သာလျှင် လူတွေကသိမှာပါ။ ရန်ကုန်နေတဲ့ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် မသိနိုင်ပါဘူး။ အားကစားလုပ်ချင်ရင် ဘယ်သွားရမလဲမသိပါဘူး။ သုဝဏ္ဏအားကစားကွင်းတော့ရှိတယ် သွား လုပ်လို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် မသိတော့မဝင်ရဲပါဘူး။ အားကစားကွင်းတွေက အလွန်ကြီးကျယ် ခမ်းနားရင်တော့ မဝင်ရဲကြပါဘူး။ International Badminton Tournament မှာ ကျွန်တော် သွားဖွင့်ပေးတော့ လူတွေက လာမကြည့်ရဲကြပါဘူး။ တကယ်တော့ ကြော်ငြာကပ်ထားပါတယ်။ ဘယ်နှစ်ကြိမ်မြောက် Badminton ပြိုင်ပွဲရှိတယ်။ ကျွန်တော်ဖွင့်ပွဲလည်းဖွင့်ပြီးရော ချက်ချင်း ပြောပါတယ်။ အားကစားပြိုင်ပွဲရုံရှေ့မှာ မည်သူမဆိုလာရောက်ကြည့်ရှု အားပေးနိုင်ပါတယ်လို့ ကြော်ငြာကပ်ထားပေးပါ။ ရန်ကုန်မှာရှိတဲ့ သုဝဏ္ဏအားကစားကွင်းက အလွန်ကြီးကျယ်တဲ့အခါ တော်ရုံလူက မဝင်ရဲပါဘူး။ အဲဒါကြီးကပ်ထားတဲ့အခါ လူတွေကသိနိုင်ပါတယ်။ အခမဲ့ဝင်ကြည့် လို့ရပါတယ်။ ဝင်ကြည့်ရင်းနဲ့ Badminton ရိုက်ဖို့ စိတ်ပါလာပါမယ်။ ဒီလိုအားပေးမှု အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒါတွေလည်း ကျွန်တော်တို့လုပ်နေပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ အားကစားတိုးတက်ဖို့ဆိုရင်တော့ အဓိကအနေနဲ့ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမပါဘဲနဲ့ လုံးဝမရပါဘူး။ အဲဒီတော့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနဲ့ လည်း တွေ့ပြီးပြောပြီးပါပြီ။ အားကစားကို ကျောင်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းထဲမှာ ထည့်ပါမယ်။ မလုပ် မနေရဖြစ်ပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းက ကျောင်းတွေမှာတက်ခဲ့တုန်း အားကစား မလုပ်မနေရပါ။ ဘောလုံးကန်ကိုကန်ရပါတယ်။ (၁)ပတ်ကို (၂)ကြိမ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့တက်တဲ့

စိန်ပေါလ်ကျောင်းမှာ ဘောလုံးကွင်းက (၂)ကွင်းတောင်ရှိပါတယ်။ အခုအဲဒါမျိုးလုပ်မှသာလျှင် အားကစားလောကကြီးက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပါမယ်။ မဟုတ်ရင် ဘယ်လိုမှမဖွံ့ဖြိုး မတိုးတက် နိုင်ပါဘူး။ နောက်ပြီးတော့ နောက်နှစ်မှာလည်း အားကစားပစ္စည်းတွေ အများကြီးဝယ်ပါမယ်။ outdoor equipment ကအစ table tennis ခုံ၊ racket ကအစ အကုန်လုံးပါပါတယ်။ ဒါမှသာ လျှင် ကျွန်တော်တို့ဖြစ်ပါမယ်။ နောက်တစ်ချက်က လာမည့်နှစ်တွေမှာ ဆိုလိုရှိရင် ယခုထက် ပိုမိုပြီးတော့ Inter-school ၊ ကျောင်းပေါင်းစုံပြိုင်ပွဲ Inter-University တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံပြိုင်ပွဲ တွေကို ယခုထက် ပိုမိုလုပ်ဖို့ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့မှာ စီမံချက်တွေရှိပါတယ်။ ဒါတွေ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လုပ်မှာပါ။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ပြောချင်တာကတော့ ဒီမှာတာဝန်ယူတဲ့ ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ နည်းပြ၊ အုပ်ချုပ်မှုဝန်ထမ်းများနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများအနေနဲ့ကတော့ စေတနာ၊ ဝါသနာ၊ အနစ်နာ၊ ဂရုဏာထားပြီးတော့ မိမိကျောင်းကို ယခုထက်ပိုမိုတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါ တယ်။ ထို့အပြင် တက်ရောက်တဲ့ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအနေနဲ့လည်း "ငါသည် အားကစားထူးချွန်တဲ့အပြင် စာမေးပွဲကိုလည်း ထူးချွန်စွာအောင်မြင်ရမည်" ဆိုတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန် ချထားပြီးတော့ ကြိုးစားပါ။ ဒီလိုကြိုးစားအောင်လည်း ဆရာတွေက ပံ့ပိုးပေးပါ။ ထောက်ကူပြီး ပံ့ပိုးစေချင်ပါတယ်။ ကျောင်းသားများကို ပြောချင်တာကတော့ စည်းကမ်းကို သေသေချာချာ မသွေမတိမ်းလိုက်နာပြီးတော့ ဆရာသမားများရဲ့ စကားကိုလည်း လုံးဝနားထောင်စေချင်ပါ တယ်။ မခိုမကပ်ဘဲနဲ့ကြိုးစားကြပါ။ ရည်မှန်းချက်ထားပြီး ပီပီပြင်ပြင်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြပါ လို့ ပြောကြားရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။